

Warszawa, dnia 6 maja 2025 r.

Poz. 591

**OBWIESZCZENIE
MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI**

z dnia 29 kwietnia 2025 r.

**w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie szczegółowych zasad
i trybu postępowania dyscyplinarnego wobec rzeczników patentowych i aplikantów**

1. Na podstawie art. 16 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1461) ogłasza się w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 17 maja 2002 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu postępowania dyscyplinarnego wobec rzeczników patentowych i aplikantów (Dz. U. poz. 618), z uwzględnieniem zmian wprowadzonych rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 14 lipca 2011 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie szczegółowych zasad i trybu postępowania dyscyplinarnego wobec rzeczników patentowych i aplikantów (Dz. U. poz. 951).

2. Podany w załączniku do niniejszego obwieszczenia tekst jednolity rozporządzenia nie obejmuje § 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 14 lipca 2011 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowych zasad i trybu postępowania dyscyplinarnego wobec rzeczników patentowych i aplikantów (Dz. U. poz. 951), który stanowi:

„§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.”.

Minister Sprawiedliwości: *A. Bodnar*

Załącznik do obwieszczenia Ministra Sprawiedliwości
z dnia 29 kwietnia 2025 r. (Dz. U. poz. 591)

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI

z dnia 17 maja 2002 r.

w sprawie szczegółowych zasad i trybu postępowania dyscyplinarnego wobec rzeczników patentowych i aplikantów

Na podstawie art. 68 ustawy z dnia 11 kwietnia 2001 r. o rzecznikach patentowych (Dz. U. z 2024 r. poz. 749) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1

Przepisy ogólne

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) szczegółowe zasady i tryb postępowania dyscyplinarnego w stosunku do rzeczników patentowych i aplikantów;
- 2) właściwość i skład sądów dyscyplinarnych;
- 3) tryb powoływania członków składów orzekających;
- 4) sposób wykonywania orzeczeń i obliczania kosztów.

§ 2. Ilekcć w rozporządzeniu jest mowa o:

- 1) sądzie dyscyplinarnym – należy przez to rozumieć Sąd Dyscyplinarny oraz Odwoławczy Sąd Dyscyplinarny;
- 1a)¹⁾ Rzeczniku Dyscyplinarnym – należy przez to rozumieć także zastępcę Rzecznika Dyscyplinarnego;
- 2) ustawie – należy przez to rozumieć ustawę z dnia 11 kwietnia 2001 r. o rzecznikach patentowych.

§ 3. 1. Sąd dyscyplinarny orzeka na rozprawie lub na posiedzeniu.

2. Rozstrzygnięcia sądu dyscyplinarnego zapadają w formie orzeczeń lub postanowień. Orzeczenie może być wydane jedynie na rozprawie.

§ 3a.²⁾ Strony mogą w toku całego postępowania dyscyplinarnego przeglądać akta sprawy oraz zgłaszać wnioski dowodowe.

Rozdział 2

Właściwość i skład sądu dyscyplinarnego oraz tryb powoływania członków składów orzekających

§ 4. 1. Do orzekania w sprawach dyscyplinarnych rzeczników patentowych powołane są:

- 1) Sąd Dyscyplinarny w pierwszej instancji;
- 2) Odwoławczy Sąd Dyscyplinarny w drugiej instancji;
- 3) Sąd Najwyższy w sprawach, o których mowa w art. 66 ustawy.

2. Siedzibą Sądu Dyscyplinarnego oraz Odwoławczego Sądu Dyscyplinarnego jest m.st. Warszawa. Sądy te obejmują swoją właściwością teren całego kraju.

¹⁾ Dodany przez § 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 14 lipca 2011 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowych zasad i trybu postępowania dyscyplinarnego wobec rzeczników patentowych i aplikantów (Dz. U. poz. 951), które weszło w życie z dniem 16 sierpnia 2011 r.

²⁾ Dodany przez § 1 pkt 2 rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 1.

§ 5. 1. Członkowie sądu dyscyplinarnego wybierają spośród siebie przewodniczącego sądu i jego zastępcę.

2. Przewodniczący sądu dyscyplinarnego kieruje pracą sądu, w szczególności:

- 1) zaznajamia się z każdą sprawą wpływającą do sądu i wyznacza termin pierwszego posiedzenia;
- 2) ustala składy orzekające oraz wyznacza przewodniczących składów orzekających;
- 3) czuwa nad sprawnym przebiegiem postępowań dyscyplinarnych.

§ 6. Sąd dyscyplinarny orzeka w składzie trzyosobowym.

Rozdział 3

(uchylony)³⁾

Rozdział 4

Postępowanie wyjaśniające

§ 9. Rzecznik Dyscyplinarny wszczyna postępowanie wyjaśniające niezwłocznie po:

- 1) otrzymaniu wniosku Prezesa Polskiej Izby Rzeczników Patentowych albo Prezesa Urzędu Patentowego lub
- 2) powzięciu uzasadnionej informacji o przewinieniu dyscyplinarnym.

§ 10.⁴⁾ Jeżeli przewinienia dyscyplinarnego dopuścił się rzecznik patentowy lub aplikant, będący żołnierzem w czynnej służbie wojskowej, Rzecznik Dyscyplinarny powiadamia o tym niezwłocznie jego przełożonego.

§ 11. 1. W postępowaniu wyjaśniającym Rzecznik Dyscyplinarny podejmuje czynności i uwzględnia wszelkie okoliczności służące wszechstronnemu wyjaśnieniu sprawy.

2.⁵⁾ Rzecznik Dyscyplinarny umożliwia obwinionemu zgłoszenie dowodów i wniosków oraz złożenie pisemnych wyjaśnień.

3. Jeżeli nie zachodzi potrzeba dalszego uzupełnienia postępowania wyjaśniającego, Rzecznik Dyscyplinarny:

- 1) wydaje postanowienie o umorzeniu postępowania wyjaśniającego albo
- 2)⁶⁾ sporządza i kieruje do Sądu Dyscyplinarnego wniosek o wszczęcie postępowania przed Sądem Dyscyplinarnym.

4.⁷⁾ Przed przesłaniem akt do Sądu Dyscyplinarnego Rzecznik Dyscyplinarny umożliwia obwinionemu, na jego żądanie, zapoznanie się z zebrany w sprawie materiałem.

5. Postępowanie wyjaśniające powinno być zakończone w ciągu 3 miesięcy od otrzymania przez Rzecznika Dyscyplinarnego wniosku lub informacji, o których mowa w § 9.

6. Sąd Dyscyplinarny na wniosek Rzecznika Dyscyplinarnego w uzasadnionych przypadkach może przedłużyć termin, o którym mowa w ust. 5, o okres nieprzekraczający dalszych 60 dni.

§ 12.⁸⁾ 1. Odpis postanowienia o umorzeniu postępowania wyjaśniającego doręcza się obwinionemu, a także Prezesowi Polskiej Izby Rzeczników Patentowych i Prezesowi Urzędu Patentowego, jeżeli postępowanie wyjaśniające zostało wszczęte na wniosek tych organów.

2. O skierowaniu wniosku o wszczęcie postępowania przed Sądem Dyscyplinarnym Rzecznik Dyscyplinarny niezwłocznie zawiadamia obwinionego, poszkodowanego, jeżeli jest znany, a także Prezesa Polskiej Izby Rzeczników Patentowych lub Prezesa Urzędu Patentowego, jeżeli wszczęcie postępowania wyjaśniającego nastąpiło na ich wniosek.

³⁾ Przez § 1 pkt 3 rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 1.

⁴⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 4 rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 1.

⁵⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 5 lit. a rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 1.

⁶⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 5 lit. b rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 1.

⁷⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 5 lit. c rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 1.

⁸⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 6 rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 1.

Rozdział 5

Postępowanie przed Sądem Dyscyplinarnym

§ 13. Wszczęcie postępowania następuje niezwłocznie po otrzymaniu przez Sąd Dyscyplinarny wniosku Rzecznika Dyscyplinarnego.

§ 14. 1. Jeżeli przewodniczący Sądu Dyscyplinarnego uzna, że należy uzupełnić postępowanie wyjaśniające lub że występują okoliczności, które wyłączają ściganie, kieruje sprawę na posiedzenie niejawne.

2.⁹⁾ Posiedzenie niejawne powinno odbyć się, w terminie 14 dni od daty otrzymania wniosku o wszczęcie postępowania, przed Sądem Dyscyplinarnym.

3. Na posiedzeniu niejawnym Sąd Dyscyplinarny postanawia:

- 1) o przekazaniu sprawy Rzecznikowi Dyscyplinarnemu w celu uzupełnienia postępowania wyjaśniającego albo
- 2) o umorzeniu postępowania dyscyplinarnego bądź
- 3) o skierowaniu sprawy na rozprawę.

4. Skierowania sprawy do rozpoznania na rozprawie dokonuje przewodniczący Sądu Dyscyplinarnego, który wydaje również zarządzenia przygotowujące rozprawę.

§ 15.¹⁰⁾ Po uznaniu, że wniosek Rzecznika Dyscyplinarnego odpowiada warunkom formalnym, przewodniczący Sądu Dyscyplinarnego ustala skład orzekający, wyznacza przewodniczącego składu orzekającego, termin i miejsce rozprawy, zarządza doręczenie obwinionemu, a także poszkodowanemu, jeżeli jest znany, wniosku Rzecznika Dyscyplinarnego o wszczęcie postępowania przed Sądem Dyscyplinarnym oraz wysłanie wezwań na rozprawę dla osób wymienionych we wniosku.

§ 16. 1.¹¹⁾ Na rozprawę wzywa się obwinionego, jego obrońcę, jeżeli został ustanowiony lub wyznaczony, Rzecznika Dyscyplinarnego oraz poszkodowanego, jeżeli jest znany.

2.¹¹⁾ Na rozprawę wzywa się również świadków, biegłych oraz zarządza przedstawienie innych dowodów wskazanych we wniosku o wszczęcie postępowania przed Sądem Dyscyplinarnym, a w miarę potrzeby – także dowodów zgłoszonych przez strony przed rozpoczęciem rozprawy.

3. Wezwanie na rozprawę powinno być doręczone co najmniej na 14 dni przed wyznaczonym terminem rozprawy.

4. O terminie i miejscu rozprawy zawiadamia się poszkodowanego.

5. Udział w rozprawie Rzecznika Dyscyplinarnego jest obowiązkowy.

6.¹²⁾ Nie stanowi przeszkody do rozpoznania sprawy nieusprawiedliwione niestawiennictwo na rozprawie obwinionego, jego obrońcy lub poszkodowanego, chyba że ich obecność Sąd Dyscyplinarny uzna za konieczną.

§ 17. 1.¹³⁾ Po otwarciu rozprawy przewodniczący składu orzekającego oddaje głos Rzecznikowi Dyscyplinarnemu, który odczytuje wniosek o wszczęcie postępowania przed Sądem Dyscyplinarnym, po czym wysłuchuje się obwinionego, poszkodowanego, o ile się stawił, przesłuchuje się świadków i biegłych, bada dokumenty oraz przeprowadza inne dowody.

2. Sąd Dyscyplinarny może zlecić przesłuchanie świadka jednemu z członków składu orzekającego, gdy świadek nie może stawić się na rozprawie z powodu przeszkody trudnej do usunięcia. Strony mają prawo do udziału w tej czynności.

3. Z ważnych powodów Sąd Dyscyplinarny może zarządzić przerwę w rozprawie, która nie może trwać dłużej niż 60 dni.

4. Rozprawa ulega odroczeniu w razie niestawiennictwa Rzecznika Dyscyplinarnego, niestawiennictwa obwinionego, któremu wezwanie nie zostało doręczone lub który usprawiedliwi swoją nieobecność, a sąd uzna to usprawiedliwienie za uzasadnione.

5. Sąd może odroczyć rozprawę w razie niestawiennictwa świadka lub biegłego albo z innej ważnej przyczyny.

⁹⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 7 rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 1.

¹⁰⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 8 rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 1.

¹¹⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 9 lit. a rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 1.

¹²⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 9 lit. b rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 1.

¹³⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 10 rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 1.

§ 18. Rozprawę kończą przemówienia stron i obrońców. Ostatni głos przysługuje obwinionemu. Po wysłuchaniu stron przewodniczący składu orzekającego zamyka rozprawę.

§ 19. Z przebiegu rozprawy sporządzany jest protokół, który podpisują przewodniczący składu orzekającego i protokolant.

§ 20. 1. Po zamknięciu rozprawy Sąd Dyscyplinarny niezwłocznie przystępuje do narady.

2. Przebieg narady i głosowania jest tajny. Podczas narady i głosowania poza członkami składu orzekającego może być obecny jedynie protokolant.

§ 21. Sąd Dyscyplinarny orzeka w oparciu o materiał dowodowy ujawniony w toku rozprawy, biorąc pod uwagę stopień winy, społeczną szkodliwość czynu i jego skutek oraz zachowanie się obwinionego przed i po popełnieniu przewinienia.

§ 22. (uchylony).¹⁴⁾

§ 23. 1. Po odbyciu narady i głosowaniu przewodniczący składu orzekającego ogłasza stronom orzeczenie podpisane przez skład orzekający, przytaczając ustnie jego motywy.

2. Sąd Dyscyplinarny może odroczyć ogłoszenie orzeczenia w sprawach szczególnie zawiłych najwyżej na 7 dni.

§ 24. 1. Uzasadnienie orzeczenia na piśmie sporządza się w każdym przypadku w terminie 14 dni od dnia ogłoszenia orzeczenia.

2. Odpis orzeczenia wraz z uzasadnieniem doręcza się stronom oraz obrońcy obwinionego.

Rozdział 6

Postępowanie przed Odwoławczym Sądem Dyscyplinarnym

§ 25. 1. Odwołanie od orzeczenia Sądu Dyscyplinarnego wnosi się w dwóch egzemplarzach za pośrednictwem tego Sądu w terminie miesiąca od dnia doręczenia odpisu orzeczenia.

2. W terminie 7 dni od daty wpływu odwołania Sąd Dyscyplinarny:

- 1) przekazuje odwołanie wraz z aktami sprawy do Odwoławczego Sądu Dyscyplinarnego w przypadku stwierdzenia, że zostało wniesione w terminie i jest dopuszczalne, lub
- 2) wydaje postanowienie o odmowie przyjęcia odwołania.

3. Od postanowienia o odmowie przyjęcia odwołania służy zażalenie do Odwoławczego Sądu Dyscyplinarnego w terminie miesiąca od dnia doręczenia odpisu postanowienia.

4. Odwoławczy Sąd Dyscyplinarny pozostawia odwołanie bez rozpoznania w przypadku stwierdzenia okoliczności uzasadniających odmowę przyjęcia lub w przypadku cofnięcia odwołania.

5. Odwołanie wniesione na korzyść obwinionego można cofnąć tylko za jego zgodą.

§ 26. 1. Po stwierdzeniu, że odwołanie odpowiada warunkom formalnym, przewodniczący Odwoławczego Sądu Dyscyplinarnego ustala skład orzekający, wyznacza jego przewodniczącego i sprawozdawcę, a także termin i miejsce rozprawy oraz wydaje stosowne zarządzenia. Wraz z zawiadomieniem o rozprawie stronie przeciwnej doręcza się odpis odwołania.

2. Odwoławczy Sąd Dyscyplinarny może postanowić o uzupełnieniu postępowania dowodowego.

§ 27. 1. Odwoławczy Sąd Dyscyplinarny rozpoznaje sprawę w granicach odwołania, chyba że stwierdzi:

- 1) naruszenie prawa materialnego oraz istotne uchybienia procesowe mogące mieć wpływ na treść orzeczenia, lub
- 2) oczywistą niesprawiedliwość orzeczenia.

2. Wydanie orzeczenia na niekorzyść obwinionego może nastąpić tylko wtedy, gdy wniesiono na jego niekorzyść odwołanie, i tylko w granicach odwołania.

§ 28. Odwoławczy Sąd Dyscyplinarny po rozpoznaniu odwołania utrzymuje w mocy zaskarżone orzeczenie, uchyla orzeczenie w całości lub części i wydaje orzeczenie co do istoty sprawy albo przekazuje sprawę Sądowi Dyscyplinarnemu do ponownego rozpoznania.

¹⁴⁾ Przez § 1 pkt 11 rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 1.

§ 29. 1. Orzeczenie Odwoławczego Sądu Dyscyplinarnego jest prawomocne z chwilą ogłoszenia.

2. Uzasadnienie orzeczenia na piśmie sporządza się w każdym przypadku w terminie 30 dni od dnia ogłoszenia orzeczenia.

§ 30. W sprawach nieuregulowanych w niniejszym rozdziale stosuje się odpowiednio przepisy o postępowaniu dyscyplinarnym w pierwszej instancji.

Rozdział 7

Wykonanie prawomocnych orzeczeń

§ 31. Sąd Dyscyplinarny w ciągu 14 dni od daty uprawomocnienia się orzeczenia skazującego na karę dyscyplinarną bądź Odwoławczy Sąd Dyscyplinarny w ciągu 14 dni od dnia, w którym orzeczenie stało się wykonalne, przysyła jego odpis, opatrzony wzmianką o wykonalności, Prezesowi Urzędu Patentowego i Prezesowi Polskiej Izby Rzeczników Patentowych.

§ 32. 1. Wykonanie kary pieniężnej oraz kar dodatkowych, a także kary wydalenia z aplikacji należy do Prezesa Polskiej Izby Rzeczników Patentowych.

2. Wykonanie kary pozbawienia prawa wykonywania zawodu rzecznika patentowego należy do Prezesa Urzędu Patentowego.

Rozdział 8

Wznowienie postępowania

§ 33. 1. O wznowieniu postępowania zakończonego prawomocnym orzeczeniem rozstrzyga postanowieniem, zaś o odmowie wznowienia postępowania rozstrzyga orzeczeniem – sąd dyscyplinarny, który orzekał w sprawie jako ostatni.

2.¹⁵⁾ Do złożenia wniosku o wznowienie postępowania dyscyplinarnego są uprawnione strony.

3.¹⁵⁾ Wniosek o wznowienie postępowania dyscyplinarnego wnosi się w terminie trzech miesięcy od powzięcia wiadomości o przyczynie uzasadniającej wznowienie postępowania.

4. Strona może złożyć wniosek o wznowienie postępowania dyscyplinarnego:

- 1) w razie późniejszego wykrycia takich okoliczności faktycznych lub środków dowodowych, które mogły mieć wpływ na wynik sprawy, a z których nie mogła skorzystać w poprzednim postępowaniu;
- 2) gdy w związku z postępowaniem dopuszczono się przestępstwa, a istnieje uzasadniona podstawa do przyjęcia, że mogło to mieć wpływ na treść orzeczenia;
- 3) gdy w składzie orzekającym brała udział osoba pozostająca z obwinionym w tego rodzaju stosunku, że mógłby on wywołać wątpliwości co do bezstronności tej osoby.

5. Wznowione postępowanie toczy się na zasadach określonych w niniejszym rozporządzeniu.

Rozdział 9

Koszty postępowania

§ 34. 1. Koszty postępowania pobiera się w formie opłaty zryczałtowanej na rzecz Polskiej Izby Rzeczników Patentowych, do której należy wykonanie orzeczenia dotyczącego kosztów.

2. Opłata zryczałtowana w razie ukarania wynosi 500–3000 zł we wszystkich sprawach.

3. Opłatę zryczałtowaną pobiera się za każdą instancję.

4. Przy wydawaniu orzeczenia łącznego wymierzone opłaty sumuje się.

§ 35. Jeżeli postępowanie dyscyplinarne zakończyło się orzeczeniem skazującym na karę dyscyplinarną, kosztami postępowania obciąża się, w całości bądź w części, obwinionego. W zakresie, w jakim koszty postępowania nie obciążają obwinionego, ponosi je Polska Izba Rzeczników Patentowych.

§ 36. O kosztach postępowania orzeka sąd dyscyplinarny w orzeczeniu kończącym postępowanie w danej instancji.

¹⁵⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 12 rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 1.

Rozdział 10

Przepis końcowy

§ 37. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia¹⁶⁾.

¹⁶⁾ Rozporządzenie zostało ogłoszone w dniu 5 czerwca 2002 r.